

PEDAGOGIK TAHLIL VA UNING SAMARASI

*O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Surxondaryo akademik litseyi
Ona tili va adabiyot va Huquqshunoslik fani o'qituvchisi*

Boysariyeva Manzura Yangiboy qizi

Mirzoyusupov Shohrux Shavkatovich

Annotatsiya: Ushbu maqolada pedagogik tahlilning mohiyati, turlari, bosqichlari va samaradorligini oshirish yo'llari batafsil tahlil qilinadi. Pedagogik jarayonni yaxshilashda pedagogik tahlilning ahamiyati, uning turli didaktik vositalar bilan integratsiyasi va o'qituvchilarning kasbiy malakasini oshirishdagi roli ko'rib chiqiladi. Maqola o'qituvchilar, pedagogika sohasi mutaxassislari va talabalar uchun foydali bo'ladi.

Kalit so'zlar: pedagogik tahlil, o'qitish jarayoni, samaradorlik, baholash, refleksiya, didaktika, o'qituvchi malakasi, ta'lim sifati.

Kirish:

Ta'lim sifatini oshirish va o'quv jarayonini optimallashtirish zamonaviy pedagogikaning asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi. Buning uchun o'qituvchilar o'z faoliyatini muntazam ravishda tahlil qilib, kamchiliklarni aniqlab, ularni bartaraf etish yo'llarini izlashlari zarur. Pedagogik tahlil ana shu jarayonda muhim rol o'ynaydi. Pedagogik tahlil – bu o'qituvchi tomonidan o'qitish jarayonining barcha jihatlarini – maqsadlar, usullar, vositalar, natijalarni – chuqur va ob'ektiv o'rganish va baholash jarayoni hisoblanadi.

Pedagogik tahlilning turlari:

Pedagogik tahlilning turli turlari mavjud bo'lib, ularning har biri o'ziga xos xususiyatlarga ega:

Nazorat tahlili: O'quvchilardagi bilim va ko'nikmalar darajasini aniqlashga qaratilgan. Imtihonlar, testlar, nazorat ishlari natijalari asosida amalga oshiriladi.

O'zini o'zi tahlil qilish: O'qituvchi o'z faoliyatini mustaqil ravishda tahlil qilib, kamchiliklarni aniqlaydi va ularni bartaraf etish bo'yicha rejalar tuzadi. Bu refleksiya va o'z ustida ishlashni talab qiladi.

Jamoaviy tahlil: O'qituvchilar guruhi birgalikda o'qitish jarayonini tahlil qiladi, tajriba almashinadi va bir-birlaridan maslahat oladi.

Ekspert tahlili: Tajribali mutaxassislar tomonidan o'qitish jarayonining baholanishi.

Kuzatuv tahlili: O'qituvchi dars jarayonini kuzatib, o'quvchilarning faolligini, o'zlashtirish darajasini va boshqa ko'rsatkichlarni baholaydi.

Pedagogik tahlil bosqichlari:

Samarali pedagogik tahlil quyidagi bosqichlardan iborat:

1. Maqsadni aniqlash: Tahlilning maqsadi va vazifalari aniq belgilanadi.
2. Ma'lumotlar yig'ish: O'qitish jarayoni haqidagi ma'lumotlar turli manbalardan – darslarning yozuvlari, o'quvchilarning ishlari, baholash natijalari, kuzatishlar va boshqalardan yig'iladi.
3. Ma'lumotlarni tahlil qilish: Yig'ilgan ma'lumotlar tahlil qilinadi, muammolar va kamchiliklar aniqlanadi.
4. Xulosa chiqarish: Tahlil natijalari asosida xulosalar chiqariladi va kelgusidagi faoliyat uchun tavsiyalar ishlab chiqiladi.
5. Reja tuzish: Aniqlangan kamchiliklarni bartaraf etish va ta'lim sifatini oshirish bo'yicha aniq rejalar tuziladi.
6. Amalga oshirish va monitoring: Tuzuvchi rejalar amalga oshiriladi va natijalar muntazam kuzatib boriladi.

Pedagogik tahlilning samarasi:

Pedagogik tahlil o'qituvchining kasbiy malakasini oshirish, o'qitish jarayonini yaxshilash va ta'lif sifatini yuksaltirishga xizmat qiladi. U o'qituvchiga o'z faoliyatini ob'ektiv baholash, kamchiliklarni aniqlash va ularni bartaraf etish imkoniyatini beradi. Shuningdek, pedagogik tahlil o'qituvchilarning o'z ustida ishlashini rag'batlantiradi va ularning professional rivojlanishiga hissa qo'shami.

Xulosa:

Pedagogik tahlil o'qituvchilar uchun muhim vosita hisoblanadi. U o'qitish jarayonini takomillashtirish, ta'lif sifatini oshirish va o'quvchilarning bilim olish jarayonini samarali qilishga xizmat qiladi. O'qituvchilar pedagogik tahlilni muntazam ravishda qo'llash orqali o'z faoliyatlarining samaradorligini oshirishlari va o'zlarini professional jihatdan rivojlantirishlari mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Karimov I.A. Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. Toshkent: "Sharq", 1998. –B.63.
- 2.M.Mahmudov. " O'quv materialini didaktik loyihalash tizimi". Pedagogik mahorat 2002-yil. 3-sон
3. 2.M.Mahmudov. " O'quv materialini didaktik loyihalash tizimi". Pedagogik mahorat 2003-yil. 1-сон
- 4.M.Ochilov. "Yangi pedagogic texnologiyalar" 2000-yil
- 5.Sobirova M.R."O'zbek tili darslarida interfaol usullardan foydalanish"
- 6.Ahmedova H.O'zbek tili o'qitishning zamonaviy texnologiyalari.-Toshkent: Tafakkur,2012.-96
7. Abdurahmanov G'.,Rustamov H Ona tili.10-sinf uchun darslik.Toshkent, "O'qituvchi" nashriyoti,2003-yil
8. Tolipov O', Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy

- asoslari. – Toshkent: “Fan”, 2006. –B.261.
9. Ne'matova N., G'ulomov A., Abdurimova M. Ijodiy matn ustida ishlash.
- Toshkent, “O'qituvchi”, 1997. –V.48.
10. Ochilov M. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Qarshi: Nasaf, 2000. – B.
11. Roziqov O, Mahmudov M, Adizov B, Hamroev A. Ona tili didaktikasi. – Toshent: Yangi asr avlod, 2005. -B.238.
12. Rajabzoda H, Safarov A. Pedagogik texnologiyalarni o'quv jarayonida 1995. V. 293.
13. Rajabzoda H, Safarov A. Pedagogik texnologiyalarni o'quv jarayonida samarali qo'llash-hozirgi zamon ta'limi talabi. – Buxoro, 2008. – B.36.
14. Saidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar (nazariya va amaliyot).
– Toshkent: Moliya, 2003. –B. 358.
15. Tolipov O'. Ta'lim: o'qituvchi va o'quvchi faoliyati // “Sog'lom avlod”
jurnali, 2000, № 7-8, 20-23-betlar.
16. Tolipov O'.Q, Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: “Fan”, 2006. –B.262.